

РАДА

газета політична, економічна і літературна
ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ, ОКРІМ ПОНЕДІЛКІВ
Різ четвертий.

Адреса редакції і контори:
у Києві, Велика Підвальна вул. д. 6,
біля Золотих воріт.
Телефон редакції 1453.
Телефон друкарні 1069.
Умови передплати на р. 1909.
на рік на півроку на три місяці на місяць на тиждень на день
в рік в півроку в три місяці в місяць в тиждень в день
6. 5.70 6.20 4.75 4.25 3.75 3.25 2.75 2.25 1.75 1.25 1.00 0.50
Передплата на рік можна виплачувати частками: в 2
строки: на 1 янв. 3 карб. і на 1 апр. 3 карб., в 3 стр.
на 1 янв. 2 карб., на 1 мар. 2 карб. і на 1 мая 2 к.,
або по 1 карб. на проглаті перш. шести місяців.
За границю: на рік 11 карб., на півроку 5 карб.
50 к., на 3 міс. 2 карб. 75 к., на 1 міс. 1 карб.
Передплата приймається тільки з 1-го
числа кожного місяця.
За зміну адреси 30 коп.

Автори рукописів повинні подати свої
прізвище і адресу. Редакція може скорочувати
і змінити статі; більші статі, до друку не
встигаючи, переходять в редакцію 3 місяці і
силаються авторам їх коштом, а дрібні замітки
і дописи одразу знищуються. Рукописи, на
яких не зазначені умови друку, вважаються
безплатними.
3 приводу надісланих до газети віршів
редакція не листується.
Просьба авторів додержуватися
правил правопису „Ради“.
Умови друкування оповісток:
За рядок петіту попередю тексту або за
його місце платиться за перший раз 40 коп.,
а далі по 20 коп.
За рядок петіту після тексту: за перший раз
20 к., за другий—10 к. Хто шукає заробітку,
платить за оповістку в 3 рядки 10 к за раз.

Жертвуйте на пам'ятник Т. ШЕВЧЕНКОВІ у Києві!

Жертви по всій Росії дозволено збирати Полтавській Губернській Земській Управі та Київській Городській управі.

Товариство Мануфактур Ісаак Шварцман Подол, проти Князів. дому. НАЙБІЛЬШИЙ МАНУФАКТУРНИЙ МАГАЗИН г. КИІВА.

Щодня одержуються СЕЗОННІ НОВИНИ.

ТЕАТР б. Т-ва ГРАМОТНОСТИ.

Україн. труппа під орудою Ілліи Садовського.
Сьогодні, 25-го окт., дві вист.: Сорочинський ярмарок, на 1 д. Постап. Н. ранік по заг.-дост. ціні. 1) Фр. Фрешбольцен, на 1 д. Постап. Н. ранік по заг.-дост. ціні. 2) Ельга, на 7 карт. Постап. Н. А. Попова. Іде без антракту. Мі-
льє люди, на 4 д. Тихонова. Постап. Н. С. Савінова. Поч. о 8 г. в. Півні звич.
Жизни (Любов студента), на 4 д. Вит. 27-го, по спец. ціні. ДІТИ ВАНЮШКА, на 4 д. С. Найленова В четв. 29-го, для піл. газ. „Кіев. Вѣсти“ ціні зменш.—„ПЕРВАЯ МУХА“, ком. на 3 д. 2) „ПРОЦ ЛЬНИЙ УЖИНЪ“, ком. на 1 д. 3) „СОЛОМ'ЯНА ШЛЯПКА“, ком.-вод. на 5 д. „МЕЛКІЙ БІСЪ“, Сологуба; юбілейна вист.—„ГРОЗА“, ком. на 5 д. Островського.

ЛЕОНА ІДЖИВСЬКОГО. Київ.

Музичні твори Я. СТЕПОВОГО для співу з супроводом фортепіана „БАРВІНКИ“
1. Із-за гаю сонце сходить. Про баритона, п. 40 коп.
2. За думою дума. Про тенора або сопрана, п. 40 коп.
3. Вечір. Дуєт. Про сопрана і алта, п. 50 коп.
4. Зімою. Дивилося сонце. Про тен. або сопр., п. 40 коп.
5. Ой поля! Про баритона, п. 45 коп.
6. Розійтися з вітром. Про тенора або сопр., п. 40 коп.
7. Три шляхи. Про тенора, п. 40 коп.
8. Думка. (Будь ж ти згадує рідині, краю?) Про тенора, п. 40 коп.
9. Утоптала стежечку. Про мецо-сопр., п. 30 коп.
10. Елегія. Уноси мою думу. Для високого гол., п. 40 коп.
11. Степ (Степ). Для баритона, п. 40 коп.
Каталоги хот даються і висилаються дурно. 5-1061-5

Городський театр.

Дирекція С. В. БРИКІНА.
Сьогодні, 25-го окт., дві вист.: Демонъ. Бер. уч. д-ки: Яковлева, Волельська, Па-
ранк. по заг.-дост. ціні. Валькірія (Перш. день „Кольца Нисе-
демонъ“). Веч. в 13-й раз по спец. ціні.—„КАРМЕНЬ“, Бер. уч. д-ки: Брун,
Норонець, Ван-Брія, Яковлева, Пушечнікова, Чалиєва, Ірина, Зоріна, Лозіна, Парещка, Шен-
карева, д.д. Оршкенич, Максаків і Тихонов. Поч. о 7 1/2 г. в. Завтра, 26-го, —„КАРМЕНЬ“,
Вит. 27-го, —„САНДРИЛЬОНА“ (Фозушка). В середу, 28-го, в 4-й раз „САДКО“. Незабаро, в
1-й раз по повнов., в 6.—„ТАНГЕНІЗЕРЪ“, Квитки на всі вист. прод. в касі театру щодня
від 10 г. ранку до 2-х г. дн. та від 5 г. веч. до кінця вистави.

Акціонерне товариство для торгівлі мінеральним паливом Дінецького Басейна

„ПРОДУГОЛЬ“
Щорічний продаж 600,000,000 пудів кам'яного вугілля та кокса 20-ти гірно-проми-
слових товариств Півдня Росії.
* Київський одділ т-ва: *
Київ, Вібківський Вульвар, № 10. Телеграфна адреса: „Київ—Продуголь“.
Телефон № 1768.
З запитаннями і з замовленнями на кам'яне вугілля та кокс просимо вдаватися до
Київського одділу товариства в Києві, Вібківск. бульв. № 10.
Управляючий Київський одділом К. Л. Вильношевський.
Учовноважені в справах продажу представники: іжв. В. М. Лозанський, А. Г. Шле-
зінгер і А. Я. Водик. гд-869-19

Театр „МЕДВѢДЬ“.

Товариство ліріко-комічної опери під орудою М. С. Медведєва.
Сьогодні, 25-го, Ночь любви, музич. мюзика, на 3 д. Валентінова. Гот. до
в 3-й раз. ВЪ ВОЛНАХЪ СТРАСТИГЪ. Квітки продаються від 10 г. до 5 г. в писембу. маг.
„Вристовъ“, (Хрещ. дні біржі), № 13, а від 5 г. в. до кінця вист. в касі театру. По нед. і свят.
в касі театру від 10 до 2-х г. і від 5 г. в. до кінця вистави.

Г. Боссе
М. В. Бочаров.
П. І. Цесевич.
Н. А. Арцибашева.
Є. Д. Воронець.
О. А. Шмід.
Л. Стефанеско
(цимбаліста).
Нову запась артистів Київської опери одержано на двохбочних грамофон. пластинках Т-ВА ІНТЕРНАЦІОНАЛЬ ЕКСТРА-РЕКОРД. В головному депю музичних струментів і нот Г. І. ІНДРЖИШЕКА Хрещатин, № 41. рок-898-44

Товариство „Просвіта“
Сьогодні, 25-го окт., у лекційному залі ГОРОДСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ відбу-
ється НАРОДНЯ ЛЕКЦІЯ українською мовою: „Походження і розвиток тварів та рослин“. Читатиме д-р О. Г. Черняхів-
ський. Початок у 5 1/2 год. вечера. Перші шість рядів за плату: (1 ряд 25 коп.; 2—15 коп.; 3 і 4—10 коп.; 5 і 6—5 к.)
Останні 14 рядів (200 номерів без плати). Платні і безплатні білети видаватимуться одухачам
за годину перед початком кожної лекції. На лекціях показуватимуться відповідні сироби і ма-
люнки чарівного ліхтаря. На лекціях продаватимуться видання Т-ва „Просвіта“.

*****
Приймають передплату
НА ВСІ ГАЗЕТИ ТА ЖУРНАЛИ ПО ЦІНАМ РЕДАКЦІЙ.
Замовлення та запитання надсилати:
Торговому дому
А. И. ОГОРОДНИКОВІ І К^о.
С.-ПЕТЕРБУРГ,
Знаменська вул. д. 23.
ад.-чт. 20-1031-10

Виділа з друку нова книжка
Щасливий деньок.
Сцена—жарт на 1 д. Ф. Накпільчука.
Ціна 20 коп. Склад видання в „Українській
книгарні“, Київ, Безаківська, 8. 3-1109-1

Втішне з'явище.
Тільки-що опубліковано офіційльне
звідомлення про споживання моно-
польної горілки за першу половину
1909 року. Виявляється, що в порів-
нянні з першим півріччям минулого
1908 року, тепер по всій Росії випи-
то на 2.685 тисяч відер або на 6,83
проц. менше. Але найяскравіше це
зменшення виступає в українських
районах, як це видно з отсеї таб-
лички:

Райони.	Випито за перше півріччя (в тис. відер) 1908	Зменшення проти 1908 р. в проц.
Північний	3338	3170 5,02
Східний	4634	4500 0,76
Центр.-промисл.	5961	5509 7,58
Центр.-чорномоз.	6344	5395 13,60
Надбалтійський	882	861 2,29
Півн.-західний	2245	2119 5,62
Польський	2402	2294 4,52
„Малоросійський“	2421	2167 10,49
Півд.-західний	2896	2590 10,59
Південний	6548	6205 5,24

ханська, бесарабська, Катеринослав-
чина, Донщина, Кубань, Херсонщина
і т. д.) також дає чималі і, у вся-
кім разі, далеко не останній процент
зменшення — 5,24.
Таким чином, можемо напевне
сконстатувати реакцію проти спожи-
вання горілки, як по всій Росії, так і
на Україні. Чим з'ясувати це з'яви-
ще? Офіційні статистики з цього
приводу кажуть ось що. Зменшення
споживання горілки в 1908 році й да-
лі, — кажуть вони, — не є винят-
ковим фактом, а цілком закономірним
результатом знищення тих причин,
через які споживання горілки так
підсочило року 1906. Інакше кажу-
чі, на думку офіційних письменни-
ків, споживання горілки в 1906 році
зросло через визвольний рух, а тепер,
коли визвольний рух одійшов у сферу
спогад'в, — споживання горілки опу-
стилося до звичайної норми.
Хотілося б думати, що офіційні
письменники помилуються, й що як
зріст пияцтва в 1906 році так і змен-
шення його в минулі і ще більше в
цім році мають під собою інші причи-
ни. Особливо що до торішнього змен-
шення пияцтва хотілося б думати, що
це не є результатом зневіри й бай-
лужности до громадських інтересів, а
результатом цілком свідомого руху. У
всякім разі, як б причини не лежали
в корні сконстатованого з'явища,
його можна тільки вітати як найчи-
рше.
М. Г.—ч.

Синематографи та паси до них
ВСІХ ФАБРИК СВІТУ.
ПРОКАТІ ПРОДАЖ.
Торговий дім
„Бр. ЯКОВЛЕВИ“
С.-ПЕТЕРБУРГ. Владимирський проспект, 16.
ЗАВШЕ ВСІ НОВИНИ.
Телеграмми: Петербург. Фильма. 5-8801-74
Телефон № 106-40.

ДЕРЖАВНА ДУМА.
Засідання 23 октябрю *).
В справі обміркування ст. ст. 63 й
64-ої законопроекта про землеустрой-
*) Початок див. в телеграмах за 23 число.

ство Кротова підтримує поправки
трудової групи, а Петровський—проект
реорганізації землеустройчих комісій,
поданий партією народньої свободи.
Гр. Бобринський перестерігає Думу,
щоб вона дуже обережно ставилась
до поправок, запропонованих партією
народньої свободи, бо ця партія за-
жди була ворогом землеустройства.
Звісно, — каже промовець, — в той час,
як ми вважали завданням боротьби
кадетів проти землеустройчих комісій
бажання зберігти земельний пролета-
ріат, авторитетний представник партії
народньої свободи писав: „Успішне
виконання майбутньої роботи, зда-
валося-б, вимагало, щоб ця праця
було доручено особливим, з цією метою
заснованим, інституціям. Але ж
дуже важні мотиви примушують
зрештиса такого погляду на справу.
Пурішкевич (з місяця) „Кутлер!
Слухай-но!“
Гр. Бобринський цігує далі: „Перш
за все слід взяти на увагу, що засну-
вання особливих одрядів для цієї ро-
боти селяне можуть тлумачити, як
пропозицію уряду зробити їм новий
наділ і це викличе в селянстві зако-
лот“. (Голоси в центрі: „Хто це пи-
сав?“)
Гр. Бобринський каже: далі той-же
авторитетний представник партії на-
родньої свободи пише: „Здавалося б
за ліпше, вагалі не починати цієї
справи дуже широко, щоб не викли-
кати таких надій, яких неможна бу-
де справдити“ (Голоси: „Та хто-ж,
нарепті, писав це?“)
Гр. Бобринський читає: „Незрівняно
більше мало-б переваги, коли-б було
використано існуючі селянські інсти-
туції в особі земських начальників,
повітових а'єдів, з повітовими пред-
водителіями дворянства на чолі, бо
потрібна міццева влада над селянами,
щоб зберігти бажаний порядок“.
Пурішкевич (з місяця). „От-це так
ловко! От тоб і Кутлер—уатер-офи-
цереька удовні!“
Гр. Бобринський кінчає: Правда, не
слід забувати, що не писався тоді,
коли Кутлер складав іспити на поса-
ду товариша міністра. Іспит цей він
витримав і, коли й було його виклю-
чено, то вже з старших класів! (опе-
лески на правах і в центрі)
Пурішкевич хапає з рук гр. Бо-
бринського записку Кутлера й гала-
сує: „Може тепер подарувати Кутле-
рові на згадку його власну записку!“
Крупенський, підбігаючи до Пурі-
кевича: „Ось дайте мені: я віддам
Челішевву, хай передасть селянській
групі“.
Голова: Члени Думи, Пурішкевич
і Крупенський! Прощу не робити за-
колоту.
Пурішкевич не може втихомири-
тись і все товче своє: „Де Кутлерові
на пам'ятку!“
Голова. Зову прошу члена Думи
Пурішкевича до порядку.
Петров 3-й, спередчаючися з
єпископом Євлогієм, послачається
на апостольські правила й дивується,
як, не зважаючи на них, єпископи
можуть брати участь в народньому
управлінні (Голоси на правах лавах:
„Дума—це не управління народом!“).
Голова приймає Петрова 3-го,
який кінчає свою промову тверджен-
ням, що духовні особи повинні бути
коло вівтаря, а не далі.
Березовський 1-й доводить, що по-
правка Кузовкіна не досягає мети
всех зроблених поправок, бо нею не
збільшується представництво селян
і не зменшується в землеустройчих
комісіях адміністративний елемент.
Тому він підтримує проект кадетів
про реорганізацію землеустройчих ко-
місій.
Товариш головного управителя
хліборобством та землеустройством
Поленов зазначає, що склад земле-
устройчих комісій, який запропоно-
вано земельною думською комісією,
майже не одривняється від того, що
істнує й тепер. Комісія пропонує усунути
податного інспектора. Уряд не
спередчається з цим, бо й справді в
податного інспектора є велика сила
своїх обов'язків. Потім комісія про-
понує виключити четвертого селяни-
на. Уряд гадає й досвідом доведено,
що представництво трьох селян во-
восім досить, тим більше, що один до-

датковий член-селянин збільшить видатки на землеустройчій комісії при- ближно коло одного мільйона карбо- ванців.

Соколов 2-й, від імені поступовців, вважає, що на чолі землеустройчих комісії повинен стояти особливий го- лова, якого повинно обирати повітове земське зібрання, а затверджувати— головує управлający землеустройств, та хліборобством.

Білоусов, від імені соц.-демократів, заявляє, що він не може притетити на половинчасті проекти кадетів і тру- довиків, а вважає, що членів земле- устройчих комісії повинна вибирати вся людність на підставі загального виборчого права.

Єпископ Митрофан, підтримуючи за- пропозицію єп. Євлогійя поправку, щоб в склад землеустройчих комісії увійшли й представники духовенства, на підставі тлумачення канонів та всього ходу російської історії до- водить, що духовенство має право брати участь в законодавчій роботі й підкреслює, що в землеустройчих ко- місіях духовенство, пильнуючи своїх історичних і церковних традицій, пра- цювало б на користь інтересів селян і дворян-землевласників. (Одески на правах).

Гр. Уваров, пославшись на авторі- тет Побідоносцева, висловлюється проти узати духовенства в земле- устройчих комісії і підтримує свою поправку про обрання членів цих ко- місій повітовими земськими зборами.

Граф Канніст, зводючи до купи дебати, доводить, що землеустройчій комісії в їхньому теперішньому скла- ді, не збудовані на класовому пред- ставництві. Навпаки, партія, що об- стоє за збільшення представництва від селян, власне доповнюється то- го, щоб надати землеустройчим ко- місіям характер класовий і роздмухати осолову ворожнечу.

Дебати скінчено. Валотировкою одкинано всі 11 поправок, запропо- нованих до 63 ст., в тому числі й поправку селянської групи.

Більшістю 27 голосів ст. 63 при- нято в редакції земельної комісії. Більшістю всіх проти кадетів, трудо- виків та соц.-демократів одкинано також і поправку до ст. 64, яку при- нято в редакції земельної комісії.

В 4 год. 8 хвил. об'явлено пе- рерву.

Вечірні засідання.

Починається в 8 год. 50 хвил. В ложі міністрів—міністр торгу та про- мисловості Тимірязев.

Комісії докладує висновки комісії запитаннів в справі заяви 31 члена Думи про незаконні звички началь- ника уральських гірничих заводів що до справи з медичною допомогою ро- бітникам та їхнім семьям. Комісія вважає діяльність начальника ураль- ських заводів невідповідною законам і пропонує з цього приводу зробити запитання міністрові торгу та про- мисловості.

Дума приймає запитання. Міністр Тимірязев зазначає ті важ- ні обвинувачення, що ставить їх за- питавши членів Думи. Алеж данні, що положені, як підстава запитання, не відповідають дійсності.

Промова Тимірязева не обгрунто- вана, млява й не робить ніякого вра- жіння, тому підчас неї багато депута- тів виходить з зали.

Відгуки парламентського життя.

> Президіум висловився за те, щоб представники преси в Думі було від- окремлено від депутатів.

> Освіта подає проект в оборону журналістів, вимагаючи для них пра- ва пробувати в кулуарах.

Зоря вечірняя.

Як совечко зайде, як айде зоря, Ти вийдеш в садочок, кохана моя, І, глянувши з сумом на зорю вечірню, Ти скажеш тій зорі всю тугу без- мірну: „Вечірняя зоре, ти в небі жи- веш І саявом чарівним до себе зо- веш... Як в купі були ми, дивилась на тебе. О, зоре, сміялась тоді ти нам з неба. Побравшись за руки, сміялись і ми, І в сні поринали, в рожевій сніг; І в снах ми літали в блакитній просторі. О, радо всміхались тоді до нас зорі! Навіщо ж, ти, зоре, і в що ніч айшла, І спогад пекучий наші прине- сла? Зайди, моя зоре, зайди за го- рою, І виринь, як знову він буде зо мною“.

1909 р.

Маленький фельетон.

З записної книжки малоросійського дво- рянина Шпоньки. 23 октября, пятница. Пре- подобного Ігнатія. Цей вчи присився мені той Арон

> Новий депутат Харитонов, син державного контролора, приисався до групи конституційців.

> Октябристи запропонували каде- там після розгляду законопроекта про умовне присудження—поруч розгля- дати законопроекти про місцевий суд та недоторканість особи.

> Між Гучковим та гр. Уваровим в кулуарах виникло непорозуміння. Гучков сказав Уварову: з доручення партії заявляю вам, що все, сказане вами в інтерв'ю з приводу відноше- ния уряду до октябристів—нахабна брехня.

> Зважаючи на небезпечні чутки про роспуск Думи, октябристи ухва- дили відсувати всі гострі патання на дальший час.

ПО РОСІІ.

— Снарга литовських селян. До редакції „Рбчи“ надіслао такого листа: „Ми, литовські селяне-католики, спо- кон-віку живем з хліборобства. За панщина працювали на пана, але все таки у нас була своя земля, ми з своєї праці годувалися. По панщині ми, малоземельні і безземельні, вже за гроші працювали на земельці тих же панів. Ми звикли до того, що праця за плугом стали вважати за нашу святую власність. І от що нашу власність—єдиний засіб до життя— відібрали у нас селянський поземель- ний банк. Однаже це не вважають за експропріацію. Після панщини землі не побільшилося, а людей народилося більше як утроє. До того ж нам заборонили з 1863 року прикуповува- ти землю. Через це безземельних та малоземельних у нас набралось сила. Тепер же селянський банк скупує панські маєтки і продас їх тільки православним селянам, а нам католи- кам і класити землі не дають. Нам не дають змоги працювати і трудитись. Доводиться нам пожалувати за панщиною. Тепер ціна на нашу працю стала менша, ніж за працю скотини; нас вважають за непотрібну причепу. У всіх тих маєтках, які продає банк, трудилась і годувалися наші батьки, діди і прадіди. Земля їх нашою по- том нашим і наших батьків і з нами вона щось єдине. Тепер же з цих ма- єтків нам не дають ні класити землі. Все призначене для нових посе- ленців. Ми ж мусимо грізти камін'я. Під листом підписалося більше ста душ.

— Боротьба з вищими курсами. В Вітці при жіночій єпархіяльній школі за- ведено тепер 8-й клас. Це само по собі являє дуже гарне, каже „Рбчи“, як би воно не було тедеційним. А то виявляється, що цей клас відкрито спеціально на те, щоб замінити учени- ями вищу школу і вдержати їх од вступу в неї. Цю мету 8-го класу гучно ви- словив в своїй промові вчитель Гусев. Виявляється, що школа всіма силами 10 літ бореться проти вищої освіти. І учениям школи треба було вели- кої зважливості, щоб „зарядити“ зав- дянням своєї школи. В боротьбі з ви- щою освітою бере участь і єпархіяль- не начальство. Налто енергійно про- водить її архирей Олексій. На його думку місцеві сили „не гірше профе- сорів“ можуть навчити ученив „всю- го“, що треба їм знати. З цим архи- реєм траплялось таке: „Благословить владико“—просить дівчатка. „Куди ви збираєтесь?“ питає владика, заоскочи- руку для благословення. „На курси“. „Я? що таке?“—і рука владико опу- скається на поблагословивши дівчини. „На курси“—тихо каже дівчатка. „Та на що це вам? чого вам треба? Аже тут вам розскавалі все, чого всі про- фесори скіяли їх, не тямлять зробити“. Коли архирей їздив по ревізії, кур- сесток ховали, а то прохали їх не по- казуватися, а то горе буде і неспа- саним батькам. Духовенство так бо- лясно показувати своїх дочок курсесток, що коли настав новий архирей Ні- кон і раз на ревізії поблагословив одну курсестку „на науку“ всі при- суні просто не знали, що їм казати. Тепер настав новий архирей Філарет і знов повелили старе, знов змага- ються з вищою освітою, знов улюбле- нень владико д. Гусев „заміняє всіх професорів“.

(Рус. Сл.)

— Сучасна статистика. Як видно з по- відомлення міністерства внутрішніх справ, адміністративних засланців до 10 октября 1909 року було 14,460 душ. До 1 января цього ж року засла- нців було 17,218 душ. Тих, кого ввезли з губерній на час воєнного стану, стало менше: те 10,000, а 1,300.

(Рус. Слово).

— Єпископ Нікон. У Вологді священни- ки засновують товариство боротьби з пияцтвом серед духовенства. Тамте- шній єп. Нікон хотів, щоб усе духо- венство записалося в товариство тве- резости і перестало пити. З цього вічого не вийшло, бо багатьом батькам перестати пити, як пише „Рбчи“, далеко трудніше, ніж записатися до союзу руського народу. Про ці захо- ди єпископа ходять всіяки чутки.

Люде, які близько знають життя са- мого архирея, кажуть, ніби він сам не дуже то вдержується од „адамових снів“ і боротьбу з пияцтвом заяв- ляє під впливом своїх власних промов проти пияцтва на червечому з'їзді.

Справді ж робиться все це з наказу сияюду. З приказу єпископа в Вологді заводиться анафема. В ту неділю в кафедральному соборі виголошено

У ПОЛЬЦІ.

— До ченстоховської крадіжки. З Чен- стохово до Варшави повернувся обер- полицмейстер Мерк, який їздив пере- віряти діяльність поліції в Ченстохо- ві. Нічого нового ні він, ні поліція не дізналася. Римськo-католицький єпископ Понель прислав листа на- стоєтелю Ченстох вського монастиря, де між иншим пише: „Не про діаман-

ти печалиться Божа Матерь, а про нашу добродетель“.

(Рус. Сл.)

Геть недбалість!

Наша українська недотепність пе- реходить усякі межі! Скарги- мось, що нам ставлять перепони, не задовольняють найзаконніших (на- ших) потреб, і т. ин. Але ж не ко- ристуємось ми тим, що нам само гро- хи в рот не падає, от хоч би й який приклад, який беремо з відчича „Ве- стужевських курсів“ за 1907—8 роки. На сторічці 84 знаходимо дуже цікаву постанову історико-філологіч- ного факультета за 2 октября 1907 р. з приводу заяви, що подали у фа- культет 179 курсисток, які бажали слухати курс української мови і лі- тератури.

„При розрешенні цього вопросу наші в виду научних інтересів розширення кафедр руського языка і словесности. Такъ какъ, по мнѣнію проф. И. А. Шляпкина, шибко необходимо съ этой точки зрѣнія является освоение украинскаго языка, чьмъ литература, ведущей свое начало лишь отъ XVIII в., то идеаломъ нового курса признается поставленная на широкую научную почву русская диалектология вообще, хотя бы разработка ея и началась съ малорусскаго языка. Но факультетъ не въ состояніи въ настоящій моментъ найти спеціалиста на этотъ предметъ, еще менше—спеціалиста по украинской литературѣ. Поэтому предпола- гается заинтересованными слушательницами обра- зовать для изучения малорусскаго языка и словесности спеціальный кружокъ, а факультетъ предоста- вить, если окажется возможнымъ, лектора малорусскаго языка. А. И. Евдокимова назвала согласие быть посредницей въ приписани такого руководителя кружка украинской словесности и преподавателя украинскаго языка и литературы“.

Не знаємо, 179 українко чи уда- рили хоч пальцем, щоб здійснити свою бажання! Але знаємо, що кружок українко не перешв у дійсність своє ба- жання і не скористувався не воро- жим відношенням факультета. То ж не пізно й тепер згадати свої поста- нови і перевести їх у життя! Всі інші нації покористувалися би з такого становища!

Ukrainicus.

ПО УКРАЇНІ.

У КИЇВІ.

— Судовий позв проти редактора на- шої газети. Київський тимчасовий ко- митет в справах друку ухвалив рос- почати судову справу по 2 пун. ст. 1024 „улож. о наказ.“ проти редакто- ра нашої газети, д. М. І. Павловсько- го за кореспонденцію, надруковану в № 235 „Рада“. Комитет в справах друку в надрукованні цієї кореспон- денції помітив порушення ст. 73 цен- зурного статуту.

— В українському клубі сьогодні від- будеться діяльний ранок; початок о 12 годині ввеч. Вечері улаштовано бу- де чергову вокально-музичну вечерку при участі д-ж: Вязьмитіної (спів), Дні- прової (декламція), Кваллярді (рояль), Мільської (спів), Савченкової (спів); д-л: Варвінського (деклам), Карлашо- ва (спів), Кладніна (спів), Романов- ського (спів), Трутенко (скрипка); по- чаток о 8 1/2 г. веч.

— Смертні присуди. 23 октября в київському воєнно-окружному суді розглядали справу Миколи Перереди, Пахома Попельянухи і Урупі Галда- лова, котрих обвинувачували за роз- бийницький напад на дідича хороль- ського повіту—д. Повева. На суді об- винувачені призналися до вини. Суд, розглянувши справу, присудив усих трьох до смертної кари, ухваливши разом з тим прохати, щоб цей і при- суд їм було амієно.

— Арешт. 22 октября в Київі ареш- товано Миколу Степанова, якого рос- почує ростовська (на Дону) поліція через те, що проти його розпочато суд. І як все просто, ясно. Ні, такі генерал Толмачов—великий чоловік. І в історію—як собі думую—попа- де неабаремнію.

— Р. С. Вчора було свято—Казань- скої Божої Матері, в ставку ловили рибу і сьогодні на обід по случаю пісного дня були товченики з щуки. Люблю я їх! Тільки чогось після оби- ду так якомсь. Гапка таки мабуть трохи їм перцю передала. Ну, так от по обіді взяв подущку, думаю—чи не задрімаю якусь часинку в залі на ка- напці. На дворі дощ, а на дощ добре спиться, кажуть старі люде. І от ляг- ти—ліг, а заснув—ніяк не засну. Все в голові крутиться то одеський ге- нерал Толмачов, то отой Арон Морда- севич з Миргорода, що приснився цей вчорі. Головна річ—що воно ото зна- чить—ми ваші, а ви наші! І чого він був такий радісний? Ох, тут щось не так. Ну, добре: а на синагогах будуть хрести, в Одесі, як і в Москві, буде сорок сороків. Але ж наш народ та- кий дурний—він же й не розбере, де синагога, а де церква, йому мужлячи- би хрест. І що як приміром євреї почнуть до церкви ходити, а христия- не до синагоги? Що ж тоді? Чи не оде воно й є: „ми ваші, а ви наші“? Ой! Чую моя душа тут інтригу! І не інтакі як всесвітній єврейсько- масовський союз... Чи не підмався їм на гачок генерал Толмачов? А може й сам він... Ворони Боже—я звісно так тільки кажу. Людина я консерватив- на і прециденталь туземного союзу руського народу—навіть мій кум. Але як не кажіть... Хрести на синагогах, со- рок сороків в Одесі. О, Господи! Сла- сько Росію!

Ст. Пригара.

судову справу по 102 ст. — Цензура оголошенні. Місцева ад- міністрація зробила пояснення гро- те, що цензурувати оголошення про книжки та журнали, як і взагалі всі оголошення, мусить поліція.

— Ревізія київської сикської поліції. „Голос Москви“ сповіщає, що неза- баром має бути ревізія київської сик- ської поліції. Ревізію цю призначено після того, як на суді в звязку з справою Асланова і Зелло виявилось багато незаконних звичок цієї по- ліції.

— Союзники Боев. Цими днями на- чальник матеріальної служби півден- но-західної залізниці одержав скаргу од ревізора—д. Спаського на роздат- чика Боева. Цей останній, належачи до „союза русскаго народа“, органі- зував догляд за де-якими „неповни- ми“ людьми і мучив їх своєю нахаб- ністю; до непевних цих зарахувань він між иним і свого найближчого на- чальника—д. Спаського, якого Боев повідомив раз про те, що мовляв, „мої агенти пильно слідкують за ва- ми та вашими справами“. Коли Спа- ський заборонив Боеву бути на службі в відзнаком с. р. н., то союзник зараз же поскаржився з цього приводу на Спаського начальникові одеського жандармського управління і бесараб- ському губернаторові. Перший до цієї скарги поставився прихильно і наказ ревізора визнав незаконним, а бесара- бський губернатор, навпаки, висло- вився за те, щоб служачі підчас ви- конування своїх обовязків не носили партійних ознак, бо це втручає в службові відносини політику.

— Міністерство народної освіти за- твердило вже вибраних на авіо- тирі роки декаві: історико-філоло- гічного факультету—проф. Бубнова і природничо-математичного — проф. Пуриляка.

— Склад державної екзаменаційної юри- дичної комісії цього року має бути та- кий: голова—директор московського юридичного ліцея, проф. Тарасов; члени: проф. В. А. Удінцов, проф. В. Г. Демченко, проф. Г. В. Демченко, проф. Катков, проф. А. К. Мітукюв і проф. О. О. Ейхельман.

— Начальник київської поштово-теле- графної округи сповіщає, що марки старого гатунку по 1 коп., 2 к., 4 к., 7 к., 10 к., 14 к., 15 к., 25 к., 50 к., і 70 к., а також бланки для закритих листів по 7 1/2 коп. будуть вважатися дійсними тільки до 1 января 1910 року.

— Загальні збори товариства взаєм- ної допомоги нарборників Київв від- будуться 25 октября о 11 год. ввдень в помешканні колишнього Товариства Грамотности на Троїцькому плацу.

— З Київщини. „Свобода совісті“. Ка- зазніського волеостого писаря, берд- лич. повіту, Мокія Гончара тягачу до одповідальности за те, що ніби він підбивав селян одкинутись од християнської віри і притисти до штудии.

— Розбійники. „К. Вѣсти“ пишуть, що на великій дорозі між містечком Білою Церквою та селом Лопатиним в 11 годин ночі, 19 октября, пятеро невідомих злощинців, погрожуючи ре- волюверами, напали на стародорож- нію Іосія та Рісю Койрів і їх старого бать- ка. Забравши, які були в них гроші, рублів 50—60, злощинці потрусли вв в Койрів кішені і на очах батька і чоловіка вчинили всі по черзі над Рісю ганебне насильство, після чого покинули її зовсім непритомну на землі і втекли. На другий день Ріся Койрє пізнала в селі Лопатині одно- го з своїх насильників. Його арешту- вали і він виказав всіх своїх товари- шів. Як після виявилось, ці самі зло- щинці, тієї ж ночі, вкрали біля корч- мики кошика в салдата, а коли салдат почав їх доганяти, то вони стріляли і прострелили йому вухо.

Взагалі цей осени в самій Білій Церкві та в околицях вже було дуже багато розбійницьких випадків і тільки велика необхідність заставляє людей їздити так вночі.

— З Волині. „Семинарський бунт“. За- колоти в житомирській семинарії, про які ми вчора подавали, кінчи- лись яскливо. Союз „патріотів“, че- рез який виникли всі непорозуміння, семинарське начальство розскасувало і в семинарії тепер спокій.

— В житомирській тюрмі. Зараз в жи- томирській тюрмі єсть 480 арештантів (434 чоловік та 46 жінок).

— Холера. В містечку Олевському, ов- ружського повіту, люде слабнуть на холеру.

— З Херсонщини. Наказ ген. Толмаче- ва. В одеських газетах з'явилась звістка, що градоначальник ген. Тол- мачов вимагає в останньому своєму наказі од місцевих синагог, щоб в Парських веналях замість кружків, які зараз там замінюють хрести, було поставлено остані. На заяву старо- сти синагоги, що над будинком сина- гогі не може бути по єврейській ре- лігій хреста, Толмачов не звернув уваги і вимагає свого. З цього при- воду одбулась нарада всього одесько- го равінату. На нараді ухвалено до- вести Толмачову цитатами з єв. єв- рейських книжок, що хрестів євреям не можна ставити де-то не було.

— Знищення над мертвими. На одесько- му єврейському цвинтарі викрито ве- лике злощинство. Сторожі цвинта- ря викопували з землі кістяки покій- ників, падали їх, а їх місця продава- ли під могилу нових покійників. Це так було кілька років. Почато слідство.

— Нова газета. У г. Миколаїві поча- ла виходити російською мовою нова

Толмачов намірився над синагогами хрести поставити. Зразу оторопів: ду- маю не добрав діла. Читаю знов: так ві, так такі й є. Над синагогами хре- сти! От так штука! Молодчина, й! Вогу молодчина! Оце так „сюрприз“! Трохи опам'ятався, а далі й думаю: а чому б і не так? Я ж знаю, з чого це почалося: це все той одеський де- путат Бродський, що пройшов у Ду- му замість Арона Аркадієв Ну, так от: коли ти Арон, а хочеш писатись Аркадієм, то на ж тобі й хреста на синагоги. Цілком логично! І потім—взя- ти це так. Ну, там боротьба з єврей- ством, чи що. Равнів були погроми—думалося: що цей спосіб найкращий. А на мою думку, так од цього ще гірше. Ну, перешлють там де-кілька сотень, роз- гримлять крамниці з крамом. А що з того? Возьмут „наші“ страховку і за себе і за крам—ізнов живуть та ще й краще, прокляті, живуть! Тут імено так і треба: коли ти хочеш Аркадія за- мість Арона—буль ласка! з великим нашим удовольством! Навіть на тобі на долачу ще й хреста на синагогу! І без погромів, без кровопускання, а імено як генерал Толмачов—з хри- стиянською кротостію з християнсь- кою саможертвою! Хай херисти ба- чуть, на чій стороні не тільки сила і логика, а й моральна перевага!.. Узя- лю собі, який величний вигляд ма- тиме Одеса. Двісті чи триста тисяч єврейської людности—і скрізь хрести, хрести, хрести! Все одно як Москва! І от—тоді вже голубчики—а хоч ті- кайте в Америку, щоб і духу вашого жидівського не аоставалося, а хоч—на капітуляцію! І думаєте—не повихре- шуться? Та як би не робили, то во- ни всі давним давно вже повихришу- вались би. З великою охотою! А те- пер і подавно. В ролі князя Володи- міра—генерал Толмачов, а на підмо- гу йому ще пророгєрея Восторгова з Москви... і кажут єврейському пита-

що-тижнева поступова газета „Николаєвська Новості“.

3 Подія. Погром. Двадцятього жовтня в селі Ставанці, ново-ушпільського повіту, як сповіщають „К. В.“ виниш погром. В цьому селі, як і в багатьох селах Поділля, по один бік вулиці живуть українці, по другий — жацаши-старовіри. Обидві сторони часто ворогують. Виникають навіть бійки. Так і на цей раз зварки почалась бійка і випадково хтось убив жінку-українку. Тоді селяне-українці ярбою кинулись на жацашів і почався погром. Багато зведено майна, порозкидано будинків і побито старобрядців. Арештовано 16 селян.

3 Катеринославщини. Проти „Просвіти“. Мануїлівська „Просвіта“ звернулася була до інспектора народних шкіл а проханням дозволити їй скористуватися помешканням мануїлівської школи для лекцій „Просвіти“.

У відповідь на це прохання завідувачий мануїлівською школою одержав од інспектора повідомлення, що „просвіта „Просвіти“ не в якомує случає уважена бути не можеєт“.

3 Харківщини. Мандрівні учителі. Харківське земство починає у себе дуже цікаву роботу. Як відомо, воно раніш висловилося за загальну освіту в Харківщині і для цього будувало багато нових шкіл. Але в губернії є багато хуторів та невеличких сел, де не можна ще скласти комплекту школярів та будувати для кількох дітей окремої школи. Через це вони можуть лишитися без якоїсь освіти та таким чином загальної освіти не можна буде ніколи дочекатися. Зважаючи на це, харківське повітове земство хотів завести у себе мандрівних учителів, які давали б приватно велику користь освіті в Західній Європі. Мандрівні учителі повинні періодично навчати дітей грамоти по хуторах то що, де-небудь в селянській хаті, мандруючи з одного хутора на другий. Думка в харківщині дуже гарна, але як то на неї подивляється міністерство народної освіти та внутрішніх справ.

3 Пінкертовіщина. Останніми днями в Харкові по Катеринославській вулиці, мало не щодня ввечері ходять молода біда одягнена жінка і, зустрівшись на вулиці якого-небудь гімназіста, звертається до нього з такими словами: „Серьожа, це ти, мій сину? Вернись до мене, милій“. Кажуть, що жінка, мати одного гімназіста, який навчається книжок про знаменитих синців Пінкертона та Хольмса, втік кудись. Хлопця нема і досі, а мати збожеволіла з горя і ходить тепер по місті та розшукує сина.

3 Суд над студентом. Два дні в харківському окружному суді розглядали справу студента-технолога Г. Дунаєва, що вбив батька за зауваженням над сім'єю. Суд вправдав Дунаєва. Але він ще має 10 літ каторги за те, що не доніс про якусь експропріацію.

Українці в Галичині.

3 Домагання українського студентства в Чернівцях. Минулого тижня відбулося в черновецькому університеті віче української студентської молоді, в якому ваяло участь майже 100 чел. Скликання цього віча викликала категорична потреба заснування катедри української історії і семінара той же історії а викладовою українською мовою, а також справа української мови в черновецькому університеті. Як звисно, українська академічна молодь в Чернівцях ще торік ухвалила рішуче домогатися задоволення гаданих потреб, але поки що домагання її успіхи не мали. В справі заснування катедри української історії і семінара з викладовою мовою українською ухвалено таку резолюцію: а) віче домогатиється позитивної відповіді на домагання, внесені в справі заснування катедри української історії і семінара той же історії а викладовою мовою українською і протестує проти провадженнн цієї справи; б) віче протестує проти постанови сенату про те, щоб викладовою мовою українською історії в семінарних прапях мала бути німецька; в) віче звертається до українських парламентських послів, щоб вони гаряче і енергійно підтримали домагання студентів, і бажає, щоб ще за теперішньої сені вони зацатили уряд про те, як стоїть справа з заснуванням катедри української історії і семінара той же історії а викладовою мовою українською; г) віче висловлює свою гарячу симпатію румунському студентству за його боротьбу в справі заснування катедри історії його рідного народу і запевняє його, що у спільній боротьбі за відлежні права обох автохтонних народів ітиме разом з ним. Крім того, ухвалено додаткову резолюцію з заявою, що українська молодь для того, щоб досягнути своїх домаганнів, вживе всіх можливих способів. Потім про права української мови на черновецькому університеті ухвалено таку резолюцію: „Українська академічна молодь протестує проти виключно німецького характеру черновецького університету і вимагає, щоб університетські власті на далі приймали прохання і заяви, українською мовою писані, і відповідали тою ж мовою, а також щоб скрізь в університеті можна було послугуватися українською мовою“. Одні з промовців, освітлюючи справу з правничого боку, підкреслили те, що університетські власті не хочуть приймати жадних свідочств, писаних українською мовою і вимагають перекладу їх, затверженого нотарем. Це вже переходить всяку міру, щоб сини найбільшого числом народу на

Буковині терпіли такі знущання з боку німецького уряду черновецького університету. Це нехтування українською мовою прибереє ще більших розмірів коли українська вишнська гімназія почне висилати своїх учнів до черновецького університету. Далі віче прийняло постанову про те, щоб всі студенти — українці черновецького університету на далі в зносинах з університетським урядом вживали на письмі української мови і домогалися відповіді тою ж мовою. Ці резолюції вислали всім українським парламентським послам. (Діло).

3 Серед москвофілів. Збори „Народного Союзу“, які відбулися недавно у Львові, ухвалили висловити Дудикувичу повне довірря, а всіх тих москвофілівських послів, що надрукували в „Галичанні“ відомий вже читачам „отязьв“, виключили з партії. Таким чином парламентські і сеймові послы: д-р Король, д-р Глібовський, о. Давидик, д-р Ганчаковський, д-р Криницький, Крисоватий, Курилович і Трчач опинилися без партії, поки не скличуть на збори своїх прихильників та не утворять собі окремої організації.

Холера у Київі.

3 За сутки а 8 години ввечора 22 жовтня де 8 години ввечора 23 жовтня в київські лікарні не прибуло жодним слабих з ознаками холери. Всього а 21 жовтня, коли почали в Київі люде слабнути на холеру, до 23 жовтня було вже 114 холерних випадків; за цей же час в Київі од холери померло 53 чел.

Економічне життя України.

3 Мінеральне паливо. Добуток мінерального палива в Європейській Росії за перше півріччя 1909 року становить:

	1909	1906
Україна	547,60	537,94
Польша	167,37	167,40
Урал	24,55	24,56
Підмоск. район	7,53	10,44
Кавказ	1,21	1,61

Таким чином значно збільшился добуток тільки на Україні (на 10 мил. пуд.), що ж до інших районів, то в них добуток або лишився на мертвій точі, або й зменшился, як, напр., у підмосковнім районі.

3 Нові підприємства. Новий рафинадний завод має незабаром одкритися у черкаських повіті, на Київщині. Влаштував його група столичних підприємців на чолі з Балахоним.

3 Новий фабричний завод має незабаром одкритися у м. Славуті, на Волині. Раніше цей завод належав фірмі Левенштейн і К^о і був металургічним та чавунно-плавним, але через втрати завод було припинено кілька літ тому. Тепер завод переробляється на фаянсовий. Працювати в ньому будуть більше 1000 робітників. Є думка розпочати продукцію на новім заводі з 1 жовтня 1910 року.

3 Товариство фабрики асфальтових виробів, дахового толя й фарби з дистилату соснової смоли під фірмою „С. Гойжевський“ організується для експлоатації й розвитку такої фабрики в м. Славуті, на Волині. Основний капітал нового т-ва 80 тис. карб.

3 Анціонерна хроніка. Уладівське торговельне й промислове товариство (гуральня й т. и.) мало за 197—8 р.: приб. 40,592 карб., див. 4 проц., осн. кап. 350 т. к.—Товариство Куянівської цукроварні мало за 1908—9 р.: приб. 93,210 карб., див. 40 тис. карб. (10 проц.), осн. кап. 400 тис. карб.—Т-во Карвіце-Озірянської цукроварні за 1908—9 р.: втрати 46,783 карб., осн. кап. 500 тис. карб.—Товариство Супунівської цукроварні за 1908—9 рік: втрати 67,242 карб., осн. кап. 500 т. карб.—Акті. т-во Адольф Вейсман і К^о в Одесі за 1908 р.: приб. 121,801 карб., осн. кап. 500,000 карб.

3 Робітничого життя. Становище робітників залізнодорожного депю ст. Мелітополь дуже сумне. При теперішній дорожничій робітничій ще мусять витратити свій мізерний заробіток на лікарську допомогу, бо станціонних лікарів, двох хвещшавів і маленької аптеки не досить для 500 робітників, їхніх семей і всіх служачих. А заробітки на станції не дуже то й великі: учні заробляють 25—40 коп. удень, спеціалісти — 1—1,50 карб. Останнім часами для акордних робітників ще зменшено розцінки; раніше за ремонт паровозу платили 600 карб., згодом плату зменшили до 500 карб., а тепер за це вже платять 350 карб.

3 Нещасливі випадки. На Дніпровськім заводі, в с. Кам'янському, за октябрь місяць убито троєх робітників.

З життя „Просвіти“.

3 Сьогодні в київській „Просвіті“ збори Артистичної комісії з підкомісією театральною. Поч. у 12 год.

3 Народний концерт „Просвіти“, що мав бути сьогодні на Деміваці, перевесено на далі.

3 Т-во „Просвіта“ в Миколаїві 21 жовтня улаштувало першу в цьому роді лекцію на тему „Україна“. Читав С. Шелухів. Лектор гарно розвінув тему й подобався публіці, котрої було не дуже багато. „Просвіта“ рішила запросити ще кілька лекторів.

3 Народня лекція київської „Просвіти“. Сьогодні в лекц. залі Городського Нар. Дому відбудеться народня лекція „Просвіти“. Читатиме д-р Д. Г. Черняхівський про „Походження і

розвиток тварів та рослин“. Початок у 5 1/2 год. Вієти платні і безплатні.

3 Од лекційної комісії київської „Просвіти“. Голова лекційної комісії закликає просвітан ходити в більшому числі на збори комісії, бо всю роботу тепер робить дві-три душі і це, звичайно, відбивається на справі. Роботи багато, а руж нема.

Збори комісії відбудуться в понеділок, 26 жовтня, увечері.

По вищих школах.

В Комерційному Інституті.

Позавчора відбулося засідання „Наукового гуртка“ при студентській українській „Громаді“ Інституту. Зібрання це треба вважати за установче, бо тут намічено остаточно програму праці гуртка і вибрано керівничий орган. Програму намічено таку: 1) писання рефератів, вілчнів, докладів; 2) переклад популярної економічної літератури й 3) зібрання етнографічних матеріялів. Що до рефератів, то кожний член гуртка вже взяв собі відповідну тему. Теми будуть з тих, що дасть для загалу студентського той чи інший професор. З цих тем громадяне вибирають такі, що стосуються виключно до України. Крім цього, де-які професори згодилися ласкаво дати окремі теми для гуртка. Таким чином виходить, що за реферати, писані для гуртка, автори їх одержуватимуть зацоти, коли переписуть їх російською мовою і прочитають на відповідних практичних заняттях. Та на постанову праці, здається нам, вже дає себе чути в тій серйозності, з якою ставляться члени гуртка до своєї праці. Ті ж з членів гуртка, які не прослухали ще відповідних лекцій, поки що взяли з реферувати де-які книжки, як от Отто Бауера, перший том творів Драгоманова і т. и. Перекладати ухвалено переважно популярну економічну літературу, якої у нас дуже і дуже бракує. Але до цієї праці гурток визнає потрібним підготуватися. Зразу до неї братися неможливо. Багато з членів гуртка не дуже добре знають мову. Для цього те встановлено попередити так: кожний член мусять тепер же почати перекладати коротенькі літературні статі. Ці переклади читатимуться на чергових тижневих зборах гуртка і гуртом виправлятимуться. Можна сподіватися, що через кілька місяців такої праці, члени більш менш привчаться до перекладу. Поруч з цим мусять йти зібрання більш досвідченими громадянами спеціально економічними термінологією. Зібрання етнографічного матеріялу робитиметься тоді, коли члени будуть десь серед народу. Тут рекомендується звертати увагу на економічними правничі форми побуту, як от землеволодіння, суди волосні і т. и.

3 Бажано було б, щоб люде, які цікавляться науковою працею гуртка, прислали йому свої уваги з цього приводу.

За кордоном.

Демократичне міністерство в Данії.

Данський міністерський кризіс скінчився тим, що до власті покликано новий демократичний кабінет Цале, що повинно одкрити нову еру в політичній житті Данії. Нове міністерство складається все з радикалів. Сам прем'єр — син простого ремесника. Просте поводження нових міністрів, їх неприхильність до всякої помпи й до етикету, до титулів і орденів — справили велике враження на публіку. Поки що прем'єр звелів усім своїм колегам одмовитися од приватних заробітків. Сам прем'єр взяв собі портфель міністра юстиції. Міністром фінансів буде Елвард Брандес — брат відомого письменника. Одним з найбільш діяльних міністрів нового кабінету являється міністр законордних справ Скавеніус, наймолодший з міністрів. Йому всього 32 роки.

Король Фердинанд у Сербії.

Недавно болгарський король цілком несподівано виїхав у Сербію, на колажиски його, король західної гнраниці. Подорож короля викликала сенсацію і в Сербії, і в Болгарії. Король Фердинанд вступив у Крушевачі королевич Олександр і міністр внутрішніх справ. Король виїхав тільки з трьома професорами софійського університету.

ТЕЛЕГРАМИ

(та останні вісти з газет).

Державна Дума.

ПЕТЕРБУРГ, 24. Сьоме засідання розпочинається в 11 год. 15 хв. Головою — кв. Волковський. На черві об'їркування Х гл., в якій говориться про лад розгляду і затверження проєктів землеустроєства і розв'язання суперечок по ст. ст. 84 по 88, 90, 93 і 94. Приймається в редакції земельної комісії, з невеличкою поправкою к. д., ст. 91. З приводу 89 ст. викликають суперечки. В цій статі говориться про те, що для законности постанов повітової землеустроєчої комісії, повинен бути на засіданні не-премійний член комісії чи особа, що замщує його, повітовий член окружного суда і виборний представник од земства або од крестьян. Андрійчук вносить поправку, що для законности постанов необхідно присутність виборних по одному од земства і крестьян. Директор департаменту Рітх висловлюється проти цієї поправки, бо, каже він, коли зробити так, що ці виборні обовязково мають бути на засіданні, то часто доведеться одкладати засідання комісії через неяву котрого-небудь виборного. Андрійчук переміняє свою поправку так, що виборний од земства може й не бути на засіданні комісії, але виборний од крестьян має бути на них обовязково. Рітх од імені уряду

згожується з цією поправкою. Поправку приймають більшістю правого та лівого крила і крестьянської групи проти центра.

Діяльність уряду та адміністрації.

ПЕТЕРБУРГ, 24. П. А. Століпін виїхав вчора в Лівадію.

Поліція викрила зібрання соціалістів-революціонерів. Знайдено нелегальну літературу та листування.

Міністерство фінансів випустило на продаж з запасу три мільйони цукру.

С у а.

СМОЛЕНСЬК, 24. Судова палата, розглянувши справу північно-західної організації соціалістів, двоєх виправдала, чотирьох засудила в кріпості, а одного на місяць в тюрму.

З'їзд ветеринарів.

МОСКВА, 24. Товариству ветеринарних лікарів дозволено скликати в Москві з 8-го по 12-те январа 1910 року з'їзд ветеринарних лікарів. На з'їзді має бути ветеринарна виставка.

Біржовий голова.

МОСКВА, 24. Головою московського біржевого комітету знову обрано більшістю всіх голосів проти одного Крестовнікова.

Прохання земства.

МОСКВА, 24. Верейське земство просить, щоб в повіті можна було замінити кілька міністерських шкіл сільсько-господарськими.

Прохання думи.

ХАРЬКІВ, 24. Міська дума просить, щоб було побільшено число мирових судів, бо зараз кожному судді приходится розбирати до 6,000 справ в рік.

Вбивство 7 душ.

МОГИЛІВ-ГУБЕРНСЬКИЙ, 24. В селі Круці, гомельського повіту, трое розбійників, озброєних „Маузерами“, вбили священника Чуліцького, його жінку, батька, теж священника, і го-стей: жінку священника Черкасова, роз'їздного чиновника Константинова та його стареньку матір. Розбійники нічого тут не взяли і втекли. В Круці виїхав губернатор, прокурор та начальник губерньського жандармського управління.

До вбивства на Фонтанці.

МОСКВА, 24. Єсть чулка, що коло Москви знайдено труп Гілевича. З голови в нього внята шкура.

ПЕТЕРБУРГ, 24. Петербурзька сисна поліція одібрала телеграму з Києва, що туди пропав студент університету Києва, який в кінці сентября найнявся секретарем до якогось іженера, дуже подібного на Гілевича. З приводу цього в Київ виїхав начальник петербурзької сисної поліції Філіпов.

Склад зброї. Арешт.

ПЕТЕРБУРГ, 24. Вчора, вночі, в приватному помешканні знайдено склад зброї та бомб. Знайдено кілька десятків ящиків з патронами, порохом та ріжними речами, що до зброї. Арештовано 7 душ.

Експропріація.

КРАСНОЯРСЬК, 24. Вчора в 5 г. ввечора, на ст. Красноярськ пограбовано артильська залізної дороги. Двоєх аличнів ранено, троєх арештовано. Решта втікло з 500 карб.; вони стріляли і ранили стражника.

Пограбування банку.

НОВОРОСІЙСК, 24. П'ять озброєних напали вчора ввечері на контору волзько-камського банку, забрали 3887 карб. і втекли.

Про духовні академії.

ПЕТЕРБУРГ, 24. В академічній комісії при синоді епископ Антоній Волинський, арх. Сергій Філяндський та Саблер настоюють, щоб в академії викладались тільки духовні науки. Вільність комісії проти цього.

Воляється, що впливова меншість візьме таке верх.

Пожежа.

ЧАРДЖУЙ, 24. Горить бавовняний завод передецького товариства.

Холера.

ПЕТЕРБУРГ, 24. Ялту і ялтинський повіт оповіщено небезпечними по холері.

Всякі звістия.

ПЕТЕРБУРГ, 24. Проводять телефон між Варшавою та Петербургом.

Інтендантство не дало московським совязним підірвалі в Фінляндії.

Еспанський посол прислав з іронічним листом ректорву університету Боргманові протест студентів проти смертної карі Ферера.

Організаторам сходки, на якій було аложено протест проти казні Ферера, оповіщена догана діциплярним судом за порушення міжнародної вілчливості та неповагу до університету.

В январі всіх покараних за сходку буде помилувано.

Правління новоросійського університету тягне до суду одеського депутата Нікольського.

Піроговський з'їзд лікарів одбудеться на Великдень в Москві.

Французський уряд випустив на волю арештованого в Бордо студента Гамбашдє.

Франція одмовилась видати його Росії.

За кордоном.

ПАРИЖ, 24. Телеграма агентства

Гаваса в Афіні спростовує чутку про аітапію в флоті.

ПОТОДАМ, 24. Ученик Райта, капітан Еагельгардт, літав на аероплані 1 годину 53 хвилини, за цей час пролетів 120 кілометрів.

ПАРИЖ, 24. 23 жовтня арештовано двоєх росіянів — Мартюва та Болідова, в помешканні яких стався вибух троєх бомб.

Література, наука, умілість і техніка.

3 Євангеліє св. апост. Луки. Цими днями з московської синодальної друкарні вишло Євангеліє св. Луки. Незабаром його вже продаватимуть і київські книгари.

3 Євангеліє св. апост. Івана вже набрано першу, коректу, переслано київському редакційному комітетові на перегляд. Після київського комітету має переглянути цю коректу комітет кам'янець-подільський, потім епископ Парфеній, під редакцією якого виходить Євангеліє, і нарешті Академія Наук і тільки тоді можна буде розпочати друкування цієї книжки.

3 Синя книжечка Ває. Стефаніка в білоруський перекладі. В останньому числі білоруської газети „Наша Ніва“ (№ 43) уміщено в перекладі Р. Зем'яч'я оповідання Стефаніка „Синя книжечка“.

ДО ПИСИ.

(Од власних коореспондентів).

3 ЗІНОВІНЦІ, літвинського повіту (на Поділлі). Штунда. Уночі проти 18-го жовтня всім зіновінським штундам якесь православний люді зробили аботок: поодрізували їхнім коням хвосты. Зроблено це на сміх, щоб, мовлять, і по других селах можна було знанати штундаю по кудях конях. Одному штундареві, Андрієві Н., та навіть одну ковяку задушили. Штунда, по своєму звичаю спокійно віднеслись до таких збитків, і тепер, коли котрого з них православний зацепить, показуючи на куді коні, то він одкажує: „хоч коника кудя, за те чесна рука ІІ поганяє“.

3 ВОЛИНІ. Селянське життя. 5 жовтня коло м. Корчнів на хуторі погорі бідний селянин п'яничка Оверко Кропак. Горів він, як жив ще в селі, разів ао два, перенісся за село на поле і тут не мивула його злая доля. Тепер дити голі й босі сидять по чужих людях, а батько з торбами по селам ходить. 6 жовтня арапа погорі орендатор Кухаренко на хуторі коло с. Жиліковець, остріжського повіту. Погорів увесь хліб на тисяч 6 — 7 карб. Тепер бідолага, не маючи змоги зоставитися на далі орендатором, продає худобу за безцін, бо дідачеви за землю платити треба. Нічого не застраховано, У нас тут дощі хоч трохи перепалили і хліба гарві, вруна добрі. Селяне ардали, що можна хоч роботу скоштувати — коні пошасті добре і стали виганяти без догляду коні на жита; коли оце Ідної ночі в одному селі викрадено семеро коней, в другому трое — і шпіли крадіжки. Ходять чулки, що не минули вони цаганських рук, які ідають з місяця на місяць і все мінвають коні в місцевих селянах.

На Волині йде якийсь перепис чи вибір возів і упряжй якимсь воєнним начальством. Цей перепис тяжко обходиться селянам. Скільки селам приказано зновити всі вози, які єсть в кири, в Ідаю як-небудь село „на смотр“, які селяне кажуть. Через цей „смотр“ всі селяне в ківням мусять зганяти робочий день.

По дорозі між Острогом і Ожевніном убито двоєх чоловіків, пограбовано біля 200 карб. Недавно з острізької в'язниці втекло скілька чоловіків а угодливих аличнівців, а ліса у нас ще водяться і там вони переховуються і по нощах грабують і крадуть все, що попадуть. На ті села, що в лісі, або поблизу, накіануга „контрибуція“ — себто плата злодіям, аби нічого а села не брали. Коли ж який халяві не дасть, або зявуть поліції, то лихо йому буде. І сплять і худобу ааберуть, а то ще й самого убють. Селяне, здібногого, зявють злодіїв, але мусять мовчати, бо бояться помсти розбашак.

Г. ПОЛТАВА. Читанки. Як тільки скінчиться робота в полі, агрономічний персонал повітового земства увільняється від головної своєї роботи — орударства спробними полями. Тільки у неділю та в свято агрономи читають доклади на зібраннях селянсько-господарських обществ, але більша частина часу лишається у них вільною.

Починаючи з половини жовтня і до середини марта, п'ять місяців вільних і в селян, і в агрономів; було б дуже добре впорядкувати селянсько-господарські бесіди з дорослими.

Організувати їх можна було б так. В кожному селі, хуторі, де є школа, буднями увечері запросувати туди дорослих селян, які б бажали послушати агронома. Одним днем обмежувати таку бесіду неможливо, бо винакають такі питання, що слухачі мусять їх добре розміркувати. У косятинградському повіті, де ведуться вже давно отакі бесіди, виявилось, що з дов'є було доволі. У такій бесіді треба зацепити переважно поведетю та організацію селянського господарства. Добре було б показува-

ти картини, що тичуться до сільсько-го господарства, які єсть у губернському земстві. Окрім картин було б дуже бажано роздавати слухачам книжечки, хоч би в коротеньким вмістом прочитаного. Це дуже потрібно. Селяне часто просять сказати, де можна прочитати про роскаванне, бо вдержати в голові все те, що говорилося, дуже трудно. Як що читання можна робити п'ять місяців і кожний агроном впорядкує за тиждень одну 3-х денну бесіду, то всіх читанок в повіті могло б бути за віку 180. Звичайно, треба робити так, щоб кожна бесіда була закінчена. Через це і книжечки треба писати для одного читання. Довід показав, що на читанках дорослих бува 80-150 чоловік. Таким чином брошур буде потрібно тисяч з 9, як що пересічно слухачів буде по 50.

Понеділок, 26 октября. Вмч. Дмитрія Солюшкі, при. Афанасія. Сх. сон. 7 год. 1 хв., зах. сон. 4 год. 26 хв.

Оповідки.

Редактор К. Павловський. Видавець Б. Чиналенко.

Вегетар'янська столова. Прорізна № 14, кв. 33 (у дворі). Обід з 2-х ст.—25 к., з 3-х 35 к. Учням поміс. 6 і 9 руб. Окрім роз. газ. одерж. і „РАДА“.

НОВА ВЕГЕТАР'ЯНСКА СТОЛОВА. Обід на свіжому коров. маслі і із самих кращях рослинно-молочних продуктів. Обід з 2-х страв—25 к., 3-х—35 к. Д. л. унім д. мешко. Адр.: В. Васильєвська № 4, кв. 13 (у дворі).

Годинник анкер за 1 р. 90 к. Перша у Швейцарії фабрика годінників „Патент“, бажаною ознакою Росії з своїми визначними годінниками, назвала на них небувалу ціну, зам. 10 р. тільки 1 р. 90 к., 2-а 3 р. 60 к. Годинники ці мужські кішечкові, з чорн. ворон. сталі, накруч. без головки, „Анкер“ на кам. накруч. раз на 36 годнів. По вигляду і елегантності порівнюються дорогим годінникам в 15 р. Таки-ж год., новомодного фасону (підвідр) дуже ПЛЕСКОВАТИ, завтов. шки в срібл. карбов. з фант. циферблатом 1 шт.—2 р. 80 к., 2 шт.—4 р. 80 к. Кожна год-вик з фабричною запорукою на 5 років. Таки-ж дамск. год-чок на карбованець дорожче (по бажанню лаццюжок з брелком 50 к.). Перес. в Европ. Росію—45 к. (в Сібір—85 к.). Адр.: Склад часов. Т-ва „Впередь“, Варшава, Панская, 39, отд. 53. Стережить підробок. 8-1108-1301-1

На візд шук. ур. студ-медік сер. кур. досвід. реп., уч. грати на скрипці. Гоголівська, 7/1. Т. В. 5-1107-1

Нужд. студ. комерц. інст. шукає ренетів. або инш. роби. Може узяти української мови. Київ, „Рада“ І. В.

Грамотний, дуже нужд. молод. віку, пошукує відповідного місця. Адр.: Тарасівська, 38, п. 6, П. Коваленко. 3-2

Кожний Українець в магазині готового вбрання М. Шворня (Прорізна, 18) одирає 10% знижк. Одержаво всі останні новини сезона. 4-1055-4

А. К. Ріхтер, г. Феодосія, Головна контора по розповсюдженню „УРПІНА“, загряниного ліцеюного засобу для всієї домашньої худоби, довол. журналом Ветеринар. Комітета од 9 септ. 1904 р. за № 44. „Урпін“ необхідно мати кожному господареві. Брошура з свідоцтвами висилається негайно даром. 20-1065-11

торговий дім Бр. І. та А. РОЗЕНТАЛЬ Думська пл. поруч Ермольєва

- Сатін-де-ліон чорн. чисто шовк. . . 1.05 к. Кашуау чорний . . . —58 — 1-й сорт всі кольори . . . —70 — Фуляр чисто шовк. . . —58 — Тафта чорн. подвійн. шер. . . 1.60 — Бенгалія шовков. всі кольори . . . 1.10 — Шерсть москов. подв. шир. од . . . —83 — Шелют чисто-шерст. для дам. кост. 2 арш. шир. . . 1.35 — Трико дамск. шовк. ш. . . —60 — Дигонал муж. всіх кольор. . . 2.50 — Трико мужське, одріз на костюм . . . 5 — Драп, одріз на пальто . . . 7 — Великий транспорт драпа для муж. пальт замість 5 р. . . 2.75 — Драп англійський дамскій . . . 1.25 — Маденолам од . . . —13 — Шертіг . . . —12 — Дамські сукна всіх кольорів у великому виборі. Учням знижка. вл.-1067-4

ДО ЗІМНЬОГО СЕЗОНУ ковдри, пледи, хустки шерст., кашуау, пухов., блауки, спідниц., капоти, матіне, фігаро, жілети, куртки, тепа білизна професора Бєгєра, фуфайки, калісоши, гамаші, шавочки, шарпетки, рукавички, дитячі платячка, костюмчики.

С.-Петербур. фабрика білизни і галстунів.

Р. М. Тершмана, Прорізна № 2, телеф. 282.

Прійм. замовлення, переробки і позачення білизни. Ціни справедливі, продаж без торгу. 1-1110-1

ЗАОЧНІ КУРСИ ЧУЖИХ МОВ. Кожен може в короткий строк по новому піарузникові навчатися писати, читати і балакати німецькою, франц., англійськ. і латинською мовою. Ціна з перес. і накл. плат. книжки одної мови—1 р. 25 к., 2-х—2 р., 3-х—2 р. 75 к. Всі 4 мови 3 руб. 75 коп. г. Петербург, Невскій, 108, Контора Л. Грилихей. 4-8624-1079-2

КУРСИ ВУХГАЛТЕРІЯ загальнодоступ. комерц. освіти ЗАОЧНІ. комерційна арифметика, комерційна кореспонденція, комерційна спеціял. Росії. Льготні умови. Атестат бухгалтеря. Однин відом. географія та відомості про всілякий край. Проспекта вимагайте дурно. Адрес: Курси Комерц. Самообрановація, С.П.Б. Невскій 92-92. вл.-чт.-1087-8

ДАМАМ г. КИІВА Ново-одкрита майстерня „Ідеал“ Інститутська № 10. Остаєня новина-швишон. Праймаю волоссяних виробів воляку переробку волоссяних виробів. Дя д. Д. парикмахерів—волосся, фризур, крєп, сіточки, бинди, тюль, реміні, бруски, грєбінці і инш. 100-1091-11

Вам треба знати яке велике значіння для прання білизни має мило

„Русская самостирка Д. Колесникова“ Воно зробило повний переворот в пранні білизни і коли ви тільки раз

сиробуєте випрати шмаття нашим милом, то вже ніколи не вернетесь до старого способу прання: віджимання руками, шітками і хлорним вапном. Цей варварський спосіб Ви по-кинете зашто, бо виробувавши наше мило, Ви переувідчитесь, що воно пере білизну до сніжного вигляду без поможі рук, машин, шіток і т. п., а тільки після простого вичаювання у воді на протязі одної хвілини Ви виймаєте ідеально чисто білизну приємного запаху, продезинфектовану, а тому і цілком гігієнічну.

Неоцінні прикмети нашого мила це сьуть у тому, що білизна, котра ним переться, абсолютно не псується і зберігає свою довговічність на 75% довше, ніж при старих способах прання.

Сама делікатна білизна, а саме: кружева, шовк, батіст і т. п. коли перуться нашим милом хоч сотні раз, зостаються таки-ж міцні, неаєче тільки-шо куцїні. Нема зайвого млопоту і неприємної процедури, бо завдяки швидкості весь процес прання минає майже непомітно.

Велика економія праці і грошей 20 хунтів щільно випраного шмаття обходиться тільки 18 коп. (вартість одного куска мила).

Всі ці прикмети Ви опікуєте сами, як тільки виробуєте наше мило. При кожному кускові додається навчання. Через те, що з'явилися підробки, вимагайте мила „Русская самостирка“ Д. Колесникова тільки з етикетом: козєсо, що крутиться а блискавкою, і підписом Д. Колесникова.

Ми негайно вислаєм наше мило, одержавши в завдаток 1/3 вартости замовлення. Меаше 6 кусків не висилається. Обходиться 6 к. мила з уячювою і пересилкою 1 р. 35 к. Всі запитання, справки, заказы і грошову кореспонденцію слати по адр.: С.-Петербург. Склад мила „Русск. самостирка“ Д. Колесникова, Николаєвская, 22. 8-1088 8

ДАРОМ висилається книжка про повне вивоування СІФІЛІСА і його наслідків, а також золотухи і еземї новонайденим засобом без живого срібла і йода. На пересилку книжки банлероєм прикладати одну марку в 7 коп., а в закритому конверті 4 маркі по 7 к. Петербург, Колокольная № 11, Д. Аврахова вл.-чт.-916-25

39 Олександрівська, телефон 2095. Клавдій Сергієвич Рогинський

побувавши особисто на фабриках Європи й Америки, одержав величезн. ви-Цигодишників стінних знаменит. фабрик Бєгєра і Ленскірх. і ірб на усячину фабричні. Фірма існує а 1888 р. Ілюстр. прекурск. вил.-чт.-967-8

Пані і панянки! Прошу відвєстись до мене з повним довір'ям, в чому Ви запевнитесь. За тоєче й свєсно виконання замовлення ручаєсь. Радю висписати по фабричним цінам повну останню сезону. Дуже гарна осамитова блаука: груди, комір і манжети роскішно повншнвані шовком гладю, прикронна, підходяща до шиття на кожну фігуру. Колори: чорний, бордо, темно-свілий, темно-зелений, тютований вислаю за 5 р. 25 коп. накл. плат. й без завдатка.

Блаука з чистої шерст. матерії „Вуаль“ а такою ж роскішною вишнвою . . . 5 р. Блаука з чист. шовков. кашуау, вишита гладю або мережкою . . . 7 р. 25 к. із кашуау № 2 . . . 5 р. 50 к.

Блаука з самої модної шовкової матерії „Попелін“ роскішно вишнвки . . . 6 р. 75 к. Із шовкового флоретина вишита гладю або мережкою, колори: чорний, крем., рожевий, блакитний, ясночервоний, тютований і инш. Фасон останнього журналу додаю даром.

Англійська верхня спідниця з самого едегант., наймодн. і практичн. шевіюта; шиття, спорядження і крой по найвищ. моделях з високим станом, колори: чорний, т.-свілий, коричневий, темно та ясо срий, з новомодними іскрами вислаю за . . . 4 р. 50 к.

Такеж спідниця з чистого шевіюту „Клеопатра“ вищій сорт, оздоблена шовковою тасьмою звичайн. стан . . . 7 р. Спідниця із шерст. матер. „Дигонал“ з роскішною шовков. оздобю . . . 7 р. 75 к. Спідниця із крашого сукна кастора опрала. всі колори . . . 9 р. 25 к. Спідниця із чисто-шерстян. матер. „Глорія“ з роскішн. опралою з шовков. поясом . . . 8 р. 75 к.

Спідниця із модн. омужаєстої парижск. матер., вса спід. поцяцков. шовков. гудз. і шкурк. . . 9 р. 75 к. Спідниця із загрянища оксамиту, облямована широк. шовков. тасьмою . . . 14 р. 50 к. Спідниця із матер. „Драде Дам“ облямована шовков. тасьм. і шовков. гудз. колори: чорний і кремювий . . . 12 р. 50 к.

Всі спідницї можуть бути чорні, темно-сині, кол. тютою і инш. колор. При замовленні прислати мірку стєган, стау і дожинни спідницї. Вдватись по адр: Вишивальна фабрика „Марія“. Варшава, Павья № 11/1. 20-1034-5

ЦЕЙЛОНСКИЙ ЧАЙ. Если Вы не пробовали ЦЕЙЛОНСКИЙ ЧАЙ ЯНХАО, то не имейте понятия о том, что такое хороший чай в полном смысле— вкусный, ароматный и при том чрезвычайно экономичный, дающий до 40% экономии. Чай Янхао действительный и качественный чай; он имеет мягкий, приятный вкус и ароматичен, как цветущий лавандовый. Чай Янхао благодаря своему необыкновенно сильному аромату и великодушному настою, выдерживает всякую грубую, солончаковую и известковую воду, почему он одинаково хорош для всех местностей России. Везде и при всякой воде он сохраняет свои исключительные качества в полной силе. В настоящее время чай Янхао только что полученный свежий нового урожая, первого весеннего сбора. Чай Янхао в России как новинка, но такая новинка, у которой есть великое будущее. Мы хотим, чтобы все, кому дороги свои интересы, попробовали этот чай. Требуется образцы этого чая; образцы лучше всяких слов докажут Вам, что нет лучше, экономичнее и сравнительно дешевле 1 фунт. чаю. Ввиду образца Вы можете выписать 1 фунт. чаю Янхао, который выслаётся во всю Европескую Россию за 1 р. 85 к., 3 фунта за 5 р. 25 к. и 5 фунтов за 8 руб. 45 к., при чем 5 фунтов и всё расходы мы принимаем на свой счёт.

Требования адресовать: Москва, И. Е. ДУБИНИНА, Покровка 55. Требуется подробный прейс-курнт чай, кофе и какао.

МОДНО, ПРАКТИЧНО і ДОСТУПНО!!! можна тепер одягтись тільки в магазині мужського й дамського готового вбрання Я. К. ЦЕЛЛЕРМАЙЕРА, Хрещатик № 50. Телефон № 527. Для замовлення роскішний вибір кращ. загряниши. ХУТРІВ. і русск. матеріалів та Робота бездоганна. Ціни доступні.

Найдобрийший вибір резиновых ГАЛЬОШІВ сукняних БОТИКІВ Т-ва п.ф. „Треугольник“ і всілякої ОБУВИ Т-ва С.П.Б. Механичного виробу в магазинах: 1) Хрещатик № 28. 2) Олександрівська № 36. Подол. Дешево про-БРАНОВАНА ОБУВ дається Подол, Олександрівська № 36.

ЯК ЩО ВАШ ШЛУНОК не добре травить, коли Ви страждаєте катаром, запорами, геморром, вздуттям живота, тошнотю, агазою, коли Ваш організм виснажений, захлялий, і Ви через не придавлені, пригнічені, потребуєте мою книгу „Озонь, как естественный оздоровитель желудка“. Я долго працював над цим питанням і проношу свою працю страждаючим для ознайомлення даром. Моя книжка з'яєє Вам причину Ваших стражданнів і внаєе, як позбутись їх. В ній одведено також багато місяця питання про засоби боротьби з холерою. Пришлїть мені на одкритї Вашу точну адресу, і я негайно вишлю Вам книжку. Д-р мед. Антон Моєр, Химич. Лаборат. СП.Б., Екатеринбургск. кан. д. 29—8, прот. Госуд. Банка. вл.-чт.-917-14

Читайте з увагою... Бажачи розповсюдити нашу солідну фірму, ми зважились продати 1000 шт. годінників по ціні меншій вартости, по 2 р. 95 коп. з додатками, в надії на розповсюдження і вимих наших товарів. Цей годінник дуже гарн. і міцн. кишеньков. чоловіч. або жіноч. одкрит. із справжнього нового золота „Візь“, не одрізняється спеціалістами від справжн. золот. годни. за 100 р. накручується раз на 36 годнів, сіст. „Анкеръ“ на 15 кам. з вивіреном до хвилни ходом. Ціна 1 шт. 2 р. 95 коп., 2 шт. 5 р. 50 к., 3 шт. 8 р. 6 шт. 15 р. Таки-ж гудз. і 3-ма масини, покршиж. покр. гrubим шаром золота 56 проб.—ціна 1 шт. 5 р. 50 коп., 2 шт. 10 р. За пересилку пришит. од 1 шт. до 6 шт. 50 коп., в Сібір—85 к. До кожного годінника додається даром: Чудов. вікоди не чорн. лаццюжок срібн. 84 пр., брелок-бюволя з цікавими видами, замповий кашучок для охорони годінника від пєсування і прейс-курнт для розповсюдження нашої фірми. Замовлення висилається свєсно і негайно (можна й без завдатку). Адресувати: Варшаву загряничнх новостей, Варшава, Королевская, 29—29. 10-1032-10